

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရေးဥပဒေ

(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ်- ၆။)

၁၃၇၅ ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလပြည့်ကျော်၊ (၂) ရက်

(၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်)

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

- ၁။ ဤဥပဒေကို မကွေးတိုင်းဒေသကြီး အလတ်စားနှင့်အသေးစား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးရေးဥပဒေဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။
- ၂။ ဤဥပဒေသည် မကွေးတိုင်းဒေသကြီးတစ်ဝန်းလုံးတွင် အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ် အားကို စုဆောင်းရှာဖွေခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပို့လွှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း များနှင့်လည်းကောင်း၊ ယင်းလုပ်ငန်းများကို လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်စေရမည်။
- ၃။ ဤဥပဒေတွင်ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေ ရမည်-
 - (က) တိုင်းဒေသကြီး ဆိုသည်မှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီးကို ဆိုသည်။
 - (ခ) အစိုးရအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
 - (ဂ) ဝန်ကြီး ဆိုသည်မှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး လျှပ်စစ်နှင့် စက်မှုလက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးကိုဆို သည်။
 - (ဃ) ဝန်ကြီးဌာန ဆိုသည်မှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး လျှပ်စစ်နှင့် စက်မှုလက်မှု ဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
 - (င) တိုင်းဒေသကြီးလျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာ ဆိုသည်မှာ မကွေးတိုင်းဒေသကြီး လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာကို ဆိုသည်။
 - (စ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆိုသည်မှာ ရေအားသုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ လေအားသုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ နေရောင်ခြည် သုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ အားဖြည့်လောင်စာဆီ တစ်မျိုးမျိုးသုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ထုတ်လုပ် ရရှိသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ဆိုသည်။
 - (ဆ) အလတ်စားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆိုသည်မှာ ၁၀ မဂ္ဂါဝပ်မှ ၅၀ မဂ္ဂါဝပ်အထိဓာတ်အားကို ဆိုသည်။
 - (ဇ) အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆိုသည်မှာ ၁၀ မဂ္ဂါဝပ်အောက်ရှိ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ဆိုသည်။
 - (ဈ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာလုပ်ကိုင်ခွင့် ဆိုသည်မှာ အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပို့လွှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခွင့်ကို ဆိုသည်။

- (ည) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားစူးစမ်းရှာဖွေခြင်း ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို အများပြည်သူ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကပိုင်သုံးစွဲနိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေးအရ ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူး ရောင်းချရန်ဖြစ်စေ၊ အခြားကိစ္စရပ် များတွင် သုံးစွဲရန်ဖြစ်စေ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်ယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် စူးစမ်းရှာဖွေခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဋ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ရေအားသုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ လေအားသုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ နေရောင်ခြည်သုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ အားဖြည့်လောင်စာဆီ တစ်မျိုးမျိုးသုံးစက်မှဖြစ်စေ၊ အခြားတစ်နည်း နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို စနစ်တကျထုတ်လုပ်ခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဌ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပို့လွှတ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ထုတ်လုပ်သည့်နေရာမှ သုံးစွဲမည့် နေရာသို့ ရောက်ရှိစေရန်ဓာတ်အားလိုင်းများ သွယ်တန်း၍သတ်မှတ်ထားသည့် ဗို့အား၊ ကြိမ်နှုန်း၊ လျှပ်စီးတို့ဖြင့် စနစ်တကျပို့လွှတ်ခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဍ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးခြင်း ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဗို့အား၊ လျှပ်စီးတို့ဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲသူထံ စနစ်တကျဖြန့်ဖြူးခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဎ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအသုံးပြုခြင်း ဆိုသည်မှာ သတ်မှတ်ဗို့အားနှင့် လျှပ်စီးတို့ကို လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ အသုံးပြုခြင်းကိုဆိုသည်။
- (ဏ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားစစ်ဆေးခြင်း ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရှာဖွေခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပို့ လွှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းနှင့် အသုံးပြုခြင်းများကို လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်ရေး အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ စစ်ဆေးခြင်းကို ဆိုသည်။
- (တ) လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေပါ လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် လုပ် ကိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဝန်ကြီးကဖွဲ့စည်းပေးထားသော အဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ထ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသူ ဆိုသည်မှာ ၅၀ မဂ္ဂါဝပ်အောက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲလိုသူများထံ ဖြန့်ဖြူးရောင်းချခြင်းလုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိသူ သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ခွင့်ရရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းကို ဆိုသည်။
- (ဒ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲသူ ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ခွင့်ရရှိသည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းတစ်ခုခုမှ ထုတ်လုပ်သည့်ဓာတ်အားကို ရယူ၍ ကိုယ်ပိုင်သုံးစွဲခြင်း သို့မဟုတ် စက်ရုံအလုပ်ရုံအတွက် သုံးစွဲခြင်း သို့မဟုတ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအတွက်သုံးစွဲခြင်း ပြုသူကိုဆိုသည်။
- (ဓ) လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာလက်မှတ် ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင် အတွေ့အကြုံ ရှိသူကိုဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံသူကိုဖြစ်စေ လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း များတွင် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဤဥပဒေအရထုတ်ပေးသော လက်မှတ်ကို ဆိုသည်။
- (န) လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်လုပ်သား ဆိုသည်မှာ လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများတွင်အတွေ့အကြုံရှိပြီး လက်တွေ့လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေသူ သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံနှင့်သတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အ ချင်းပြည့်မီ၍ လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ လက်မှတ်ရရှိထားသူကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

ရည်ရွယ်ချက်များ

၄။ ဤဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

- (က) တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လူမှုစီးပွားဘဝ အဆင့်အတန်းမြင့်မားစေရန်၊
- (ခ) အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်၊
- (ဂ) လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေရန်၊
- (ဃ) တိုင်းဒေသကြီး ဘဏ္ဍာရန်ပုံငွေအတွက် ရသင့်ရထိုက်သော အခွန်အခများ ရရှိစေရန်၊
- (င) အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးမှုများကို စနစ်တကျအကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- (စ) အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးမှုများကို ဥပဒေနှင့်အညီစီမံခန့်ခွဲခြင်းနှင့် အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းပြုနိုင်စေရန်။

အခန်း(၃)

လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် လုပ်ကိုင်ခွင့်များ

၅။ အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင် လိုသူသည် လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် အစိုးရအဖွဲ့သို့ လျှောက်ထားရမည်။

၆။ အစိုးရအဖွဲ့သည် အောက်ပါပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများအား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်များကို ခွင့်ပြုနိုင်သည်-

- (က) မြန်မာနိုင်ငံသားများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေတို့အရ ဖွဲ့စည်းထား သော ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများ၊
- (ခ) တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းထားသော အခြားအဖွဲ့အစည်းများ။

၇။ အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၆ ပုဒ်မခွဲ(က)၊ (ခ)ပါ လုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများအား လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရှာဖွေခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပို့လွှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ အသုံးပြုခြင်းများအတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာလုပ်ကိုင်ခွင့်အမိန့်များ ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် စည်းကမ်းချက်များဖြင့် ကန့် သတ်ထုတ်ပေးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၈။ ထုတ်လုပ်မည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ပမာဏအပေါ်မူတည်၍ အောက်ပါအတိုင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခွင့်ရှိသည်-

- (က) စနစ်အလိုက် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ၁၀ မဂ္ဂါဝပ်မှ ၅၀ မဂ္ဂါဝပ်အထိ အလတ် စားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊
- (ခ) စနစ်အလိုက် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ၁၀ မဂ္ဂါဝပ်အောက် အသေးစားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု။

၉။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ်ရာတွင် ပုဂ္ဂလိက တစ်ဦးချင်းဖြစ်စေ၊ မြန်မာနိုင်ငံသားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ပြုသူ များနှင့် တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုသူများနှင့် တွဲဖက်၍ဖြစ်စေ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုလုပ် နိုင်သည်။

၁၀။ အစိုးရအဖွဲ့သည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်အမိန့်များကို အောက်ပါအကြောင်း တစ်ရပ် ရပ်ကြောင့် ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်-

- (က) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့်ပတ်သက်၍ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ခြင်း၊
- (ခ) လုပ်ကိုင်ခွင့်အမိန့်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ပျက်ကွက်ခြင်း။

၁၁။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ အခြားလျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်လိုသူများနှင့်ဖြစ်စေ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ကိုင်ခွင့် အမိန့်ရရှိပြီးသူများနှင့် ဖြစ်စေ ပူးပေါင်း၍ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုရ။

၁၂။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူသည် လုပ်ကိုင်ခွင့်အမိန့်ကိုဖြစ်စေ၊ လုပ်ငန်းကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ဝန်ကြီးဌာန၏ သဘောတူညီချက်မရရှိဘဲ ရောင်းချခြင်း၊ ပေါင်နှံ ခြင်း၊ အငှားချထားခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း၊ လဲလှယ်ခြင်း၊ အခြားနည်းအားဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း မပြုရ။

အခန်း(၄)

လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၁၃။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူသည်-

- (က) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား စူးစမ်းရှာဖွေခြင်းကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ခြင်း၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့် အမိန့်အရသတ်မှတ် ထားသည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအားကိုသာ ထုတ်ရမည်။
- (ဂ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအတွက် အသုံးပြုသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတိုင်းတာရေး ပစ္စည်းကိရိယာများ၊ အကာအကွယ်ပြုပစ္စည်း ကိရိယာများကို စနစ်တကျတပ်ဆင်အသုံးပြုရမည်။ ပျက်ဆီးမှု မရှိစေရန်လည်း ထိန်းသိမ်းရမည်။
- (ဃ) ရေအားလျှပ်စစ်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် ရေဝင်ရေထွက် ရေစီးကြောင်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းကို ထိခိုက်မှုမရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (င) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စက်လည်ပတ်ရာတွင်အသုံးပြုသည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်း များကို ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု အန္တရာယ်မရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (စ) လျှပ်စစ်ဖြင့်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးသည့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများသည်လူနှင့်တိရစ္ဆာန်အတွက် အန္တရာယ် မဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဆ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်သောမြေနေရာ ရရှိရေး အတွက် တည်ဆဲနည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

(ဇ) မြေနေရာမှာ စိုက်ပျိုးမြေဖြစ်ပါက တည်ဆဲဥပဒေအရပေးလျော်ရန် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ပိုင်ရှင်သို့ပေးလျော်ရမည်။

(ဈ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသူသည် နိုင်ငံတော်ပိုင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းများကို ချိတ် ဆက်၍ ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးလိုပါက သတ်ဆိုင်ရာဌာန၏ သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်၍ ကျသင့်ငွေကို ပေးသွင်းရမည်။

(ည) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲသူများထံမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားခ တောင်းခံခွင့်ရှိသည်။

(ဋ) သတ်မှတ်ထားသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားခငွေများကို သတ်မှတ်ထားသည့် ရက်အတွင်းမရရှိပါက လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြတ်တောက်ခွင့်ရှိသည်။

(ဌ) အစိုးရအဖွဲ့က အခါအားလျော်စွာ သတ်မှတ်သည့်စည်းကမ်းများကို လိုက်နာရမည်။

၁၄။ လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကာကွယ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်များပြုလုပ် ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည် -

(က) လေယာဉ်ကွင်း၊ ရထားလမ်း၊ မော်တော်ကားလမ်း၊ တူးမြောင်း၊ မြစ်၊ ချောင်း၊ ဆိပ်ကမ်း၊ သင်္ဘော ကျင်း၊ ဆိပ်ကမ်းတံတား၊ ရေကတုတ် စသည်များကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်းမရှိစေရ။

(ခ) လေယာဉ်ပြေးလမ်း၊ ရထားလမ်း၊ မော်တော်ကားလမ်း၊ တူးမြောင်း၊ မြစ်၊ ချောင်းများတွင် ယာဉ် သွားလာမှုကို ပိတ်ဆို့နှောင့်ယှက်ခြင်းမရှိစေရ။

(ဂ) ကြေးနန်း၊ စကားပြောကြေးနန်း၊ သင်္ကေတသုံး လျှပ်စစ်ကြေးနန်း၊ အချက်ပြကြေးနန်းရိုက်ရာတွင် အသုံးဝင်သည့် အခြားကြိုးများ၊ လေလှိုင်းများသို့ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကူးဝင်စေခြင်းဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းအားဖြင့်ဖြစ်စေ ထိခိုက်နစ်နာပျက်စီးခြင်း မရှိစေရ။

၁၅။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် လူ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ကို ဒဏ်ရာ ရရှိအောင်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်အင်္ဂါတစ်ခုခု မစွမ်းမသန်အောင်ဖြစ်စေ၊ သေဆုံးအောင်ဖြစ်စေ လျှပ်စစ်အန္တရာယ် မတော်တဆဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရှိသူသည် လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ သို့ အမြန်ဆုံးအကြောင်းကြားရမည်။

အခန်း(၅)

လျှပ်စစ် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

၁၆။ လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ တာဝန်နှင့်လုပ်ပိုင်ခွင့်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

(က) လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲသူ၏ ဓာတ်အားသုံးစွဲမည့် နေရာများ၊ အများပြည်သူနှင့် သက်ဆိုင်သော နေရာများကို စစ်ဆေးပြီး လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ခွင့်ပြုမိန့်ထုတ်ပေးနိုင်ရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊

(ခ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးခြင်းဆိုင်ရာ ပစ္စည်းကိရိယာများနှင့် နည်းစနစ်များအားစစ်ဆေးပြီး လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကင်းရှင်းကြောင်း ခွင့်ပြုမိန့် ထုတ်ပေးနိုင်ရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊

- (ဂ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်သည့် စက်များနှင့်ပတ်သက်၍ တည်ဆဲဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဆောင်ရွက်ပေးရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊
 - (ဃ) သတ်မှတ်ထားသည့် စစ်ဆေးခကို နည်းလမ်းတကျတောင်းခံခြင်း၊
 - (င) လျှပ်စစ်အန္တရာယ်ကျရောက်မည့် ကိစ္စရပ်တွင် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၌အသုံးပြုနေသော လျှပ်စစ်ဓာတ် အားကိုဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူနေထိုင်ရာနေရာ၌ အသုံးပြုနေသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ဖြစ်စေ၊ အခြား ဓာတ်အားသုံးစွဲသည့်နေရာ၌ အသုံးပြုနေသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကိုဖြစ်စေ ဖြတ်တောက်ရန်အစိုးရ အဖွဲ့သို့တင်ပြခြင်း၊ အရေးပေါ်အခြေအနေဖြစ်ပေါ်ပါက ဖြတ်တောက်ခြင်း၊
 - (စ) လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ စစ်ဆေးရန် မည်သည့်နေရာ၊ မည်သည့်အဆောက်အအုံ အတွင်းသို့မဆို ဝင်ရောက်နိုင်ခြင်း၊
 - (ဆ) သတ်မှတ်ထားသည့် အရည်အချင်းနှင့်ပြည့်စုံသူအား လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ လက်မှတ်ထုတ် ပေးနိုင်ရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း၊
 - (ဇ) လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာစံချိန်စံညွှန်းနှင့် စစ်ဆေးမှုနည်းစနစ်များကို ထုတ်ပြန်ခြင်း၊
 - (ဈ) လျှပ်စစ်ပစ္စည်းကိရိယာများ စစ်ဆေးခနှုန်းထား သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အခါအားလျော်စွာ ပြင်ဆင် ပေးရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့တင်ပြခြင်း၊
 - (ည) လျှပ်စစ် သွယ်တန်းတပ်ဆင်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများ၏ လုပ်ခကိုသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် အခါ အားလျော်စွာ ပြင်ဆင်ပေးရန် အစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြခြင်း။
- ၁၇။ လျှပ်စစ် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် မိမိအားအပ်နှင်းထားသည့် တာဝန်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်အညီ လျှပ်စစ် အန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာ စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းများကို ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၁၈။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့်ပတ်သက်၍ လျှပ်စစ်အန္တရာယ် ကျရောက်မည့် အခြေ အနေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန်အလို့ငှာ အများပြည်သူ အသုံးပြုသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကိုဖြစ်စေ၊ စက်ရုံ အလုပ်ရုံက အသုံးပြုသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ဖြစ်စေ၊ အခြားနေရာ၌ အသုံးပြုနေသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကိုဖြစ်စေ ဖြတ်တောက်ရန် လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်ရာဌာန တာဝန် ခံကို ညွှန်ကြားနိုင်သည်။
- ၁၉။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကြောင့် လူ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဒဏ်ရာရရှိခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ၊ သေဆုံး ရခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ဖြစ်စေ တင်ပြလာလျှင် လျှပ်စစ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် သက်ဆိုင်သူများကို စစ်ဆေး၍ မည်သူ့တွင်တာဝန်ရှိသည်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်။
- ၂၀။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲရာတွင် အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းကိရိယာများကို သတ်မှတ်ချက်အရ မှန်ကန် စွာသုံးစွဲခြင်းရှိ-မရှိ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးသူနှင့် သုံးစွဲသူများအကြား အငြင်းပွားမှု သို့မဟုတ် သဘောထားကွဲလွဲမှုရှိ၍ တင်ပြလာလျှင် လျှပ်စစ် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့သည် အဆုံးအဖြတ် ပေးရမည်။
- ၂၁။ (က) ပုဒ်မ ၂၀ အရ လျှပ်စစ် စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ် မကျေနပ်ပါက အမိန့်ချ မှတ်သည့် နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်းဝန်ကြီးထံ အယူခံနိုင်သည်။

(ခ) ပုဒ်မခွဲ(က)အရ ဝန်ကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အပေါ်မကျေနပ်ပါက အမိန့်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း အစိုးရအဖွဲ့ထံ အယူခံနိုင်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့၏ အဆုံးအဖြတ်သည် အပြီးအပြတ်ဖြစ် စေရမည်။

အခန်း(၆)

အခွန်အခပေးဆောင်ခြင်း

၂၂။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရသူသည်-

- (က) နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားအဖွဲ့အစည်း၊ ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက ပေးဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်အခ များကို ပြည်တွင်းသုံးငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။
- (ခ) နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားမတည်ငွေဖြင့် လုပ်ကိုင်သည့်အဖွဲ့အစည်း ကုမ္ပဏီဖြစ်ပါက ပေး ဆောင်ရန်ရှိသော အခွန်အခများကို အစိုးရအဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့်နိုင်ငံခြားငွေဖြင့် ပေးဆောင်ရမည်။
- (ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က)နှင့် (ခ)အရ ပေးဆောင်ရာတွင် ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသည့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပမာဏ အလိုက် ပေးဆောင်ရမည်။

၂၃။ အစိုးရအဖွဲ့သည် တိုင်းဒေသကြီးအကျိုးငှာ လိုအပ်သော အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများအတွက် အခွန်အခပေးဆောင်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုနိုင်သည်။

အခန်း(၇)

စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၂၄။ အစိုးရအဖွဲ့သည် ပုဒ်မ ၁၁ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်သော အလတ်စားနှင့် အသေးစားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးသူအား အောက်ပါစီမံ ခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အမိန့်တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ရပ်ထက်ပို၍ဖြစ်စေ ချမှတ်နိုင်သည်-

- (က) လုပ်ငန်းကို ယာယီရပ်ဆိုင်းခြင်း၊
- (ခ) ဒဏ်ကြေးငွေပေးဆောင်စေ၍ လိုအပ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်စေပြီး ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ခွင့်ပြု ခြင်း၊
- (ဂ) လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်အား ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ဆိုင်းငံ့ခြင်း၊
- (ဃ) လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ကို ပိတ်သိမ်းခြင်း။

အခန်း(၈)

ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၅။ မည်သူမဆို လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို အစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ စူးစမ်းရှာဖွေခြင်း၊ ထုတ်လုပ် ခြင်း၊ ပို့လွှတ်ခြင်း၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်း၊ တရားမဝင် ထပ်ဆင့်ရောင်းချခြင်းပြုကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကို တစ်နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်တစ်သိန်းအထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

၂၆။ မည်သူမဆို လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် ဖြန့်တီးခြင်း၊ တရားမဝင် အသုံးပြုခြင်း၊ ခိုးယူသုံးစွဲခြင်းပြုကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို သုံးနှစ်အထိ ထောင် ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်ငါးသိန်းအထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

၂၇။ မည်သူမျှ လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ လက်မှတ်မရှိဘဲ လျှပ်စစ်တပ်ဆင်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ရပ်ကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း ခံရလျှင် ထိုသူကိုသုံးလအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်ငါးသောင်းအထိ ငွေဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

အခန်း(၉)

လျော်ကြေးသတ်မှတ်ခြင်း

၂၈။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူ သို့မဟုတ် လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်လုပ်သား၏ ပေါ့လျော့မှု သို့မဟုတ် တာဝန်ပျက်ကွက်မှုကြောင့် ဓာတ်လိုက်မှု သို့မဟုတ် မီးလောင်မှုဖြစ်၍ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခြင်း သို့မဟုတ် ကိုယ်လက်အင်္ဂါမစွမ်းမသန်ဖြစ်ခြင်း သို့မဟုတ် သေဆုံးခြင်းဖြစ်ပေါ်စေလျှင် ထိခိုက်နစ်နာ သူသည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရသူ သို့မဟုတ် လျှပ်စစ်တပ်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင် ခွင့်ရသူထံမှ လျော်ကြေးကို အောက်ပါအတိုင်း တောင်းခံခွင့် ရှိစေရမည်-

(က) ထိခိုက်နစ်နာသူသည် အလုပ်သမား လျော်ကြေးဥပဒေနှင့် အကျုံးဝင်သူဖြစ်ပါက ယင်းဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော လျော်ကြေး၊

(ခ) ထိခိုက်နစ်နာသူသည် အလုပ်သမားလျော်ကြေးဥပဒေနှင့် အကျုံးဝင်သူမဟုတ်ပါက လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများအရ သတ်မှတ်ထားသော လျော်ကြေး၊

၂၉။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူ သို့မဟုတ် လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်လုပ်သား၏ ပေါ့လျော့မှု သို့မဟုတ် တာဝန်ပျက်ကွက်မှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် နစ်နာသူသည် တည်ဆဲဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုခွင့်နှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးသော ပစ္စည်းအတွက် ကာလတန်ဖိုးလျော်ကြေးကို သက်ဆိုင်ရာလျှပ်စစ် ဓာတ်အားလုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူထံမှ တောင်းခံခွင့်ရှိသည်။

အခန်း(၁၀)

အထွေထွေ

၃၀။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲသူသည် မရိုးမဖြောင့်သော နည်းလမ်းဖြင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ခိုးယူ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးသူ၏ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်နစ်နာမှု ဖြစ်ပေါ် စေလျှင် နစ်နာမှုအတွက် လျော်ကြေးပေးလျော်ရန် တာဝန်ရှိသည့်အပြင် တည်ဆဲဥပဒေအရ အရေးယူ ခြင်းကိုလည်း ခံရမည်။

၃၁။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုသော ပြစ်မှုများကို မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့က အရေးယူပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြစ်မှု များအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။

၃၂။ တိုင်းဒေသကြီး လျှပ်စစ်အင်ဂျင်နီယာသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီမှုဖြင့် လျှပ်စစ်ကျွမ်းကျင်မှု လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးနိုင်သည်။

၃၃။ အစိုးရအဖွဲ့သည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူ၏ ပိုလျှံသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို နိုင်ငံတော်ပိုင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းသို့ ရောင်းချနိုင်ရန် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၄။ အစိုးရအဖွဲ့သည် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူထံမှ ၎င်းဆောင်ရွက်နေသည့် အလတ်စားနှင့်အသေးစားလျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းကို နိုင်ငံတော်အကျိုးငှာ လွှဲပြောင်းပေး အပ်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်ခဲ့လျှင် ကော်မရှင်တစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းပြီး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဆိုင်ရာ လုပ်ကိုင် ခွင့်ရရှိသူ၏ မတည်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုများကို ကာလပေါက်ဈေးသတ်မှတ်၍ လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရန်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

၃၅။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် တည်ဆဲလျှပ်စစ်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ထားသော နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်ကြော်ငြာစာများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ ဆက်လက်အတည်ဖြစ်စေရမည်။

၃၆။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာတွင်-

(က) အစိုးရအဖွဲ့သည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းနှင့် စည်းကမ်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင် သည်။

(ခ) ဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) ဘုန်းမော်ရွှေ

ဝန်ကြီးချုပ်

မကွေးတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့